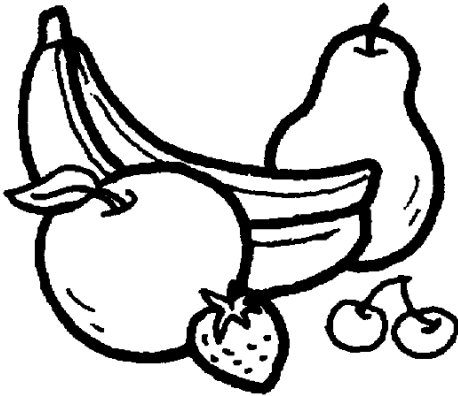

९ डक्टर

सूत्रहरु

- * खाना विस्तारै चपाउनुहोस् ।
- * सुत्ने समयमा खाने वानी नराखौं ।
- * खाना अघि नै पानी पिउने गरौं ।
- * पेटको आरामको निम्ति अनआवश्यक समयमा खाने नगरौं ।

डक्टर

पौष्टिक तत्व

वैज्ञानिक र डक्टरहरुले शाकाहारी खाना नै
खान सल्लाह दिन्छन् ।

किन?

हृदयघाट, उच्च रक्तचाप, मधुमेह तथा रगत संचालनमा
आइपने समस्याहरुबाट सुरक्षित राख्छ ।

शाकाहारी खानाका अन्य विशेषताहरु

- शरिरलाई चाहिने समस्त पौष्टिक तत्वको समावेश ।
- मासाहारी खानाले हामीलाई छिटै वृद्ध बनाउदछ ।
- जनावरहरु प्रति दूरव्याभार हुनबाट रोक्दछ ।

उचित खाना

चामल, गहुँ इत्यादि

फलफूल

तरकारी

गेडागुडी

बदाम

अनुचित खाना

गरम मसला

चकलेट

आइस कृम

कोका कोला

चाउचाउ तथा बिस्कुट

डक्टर

व्ययाम

30

मिनेट दैनिक

ढ्यथ्याढ्म शरररको नशा बनाउनुको साथै
मजबुत गर्दछ ।

ढ्यथ्याढ्म शरररको अनआवश्यक फोहोर
पसना मारुत बाहिर नरकाल्छ ।

ढ्यथ्याढ्म हामीलाई तन्दरुस्त राखी खुसी
बनाउछ ।

ढ्यथ्याढ्म कुरानु तथा रोगसँग लड्छ ।

ढ्यथ्याढ्म हँडाई, ठौड, तथा सार्कल
चलमउनु समावेश हुन्छन् ।

ढ्यथ्याढ्म खेलकूदमा प्रतिस्पर्धाले चोटपटक
लाग्न सक्छ, प्रतिशोधको भावना पनि उत्पन्न हुन
सक्छ ।

शरिरले आफनो काम गर्न दैनिक
करिव १० गिलास पानी शरिरबाट नष्ट
गर्दछ ।

दैनिक ६-८ कप पानी पीउने वानी
बसालौं । गर्मी भए अझ बढी खायौं ।

स्वच्छ पानी नै खाने गरौं ।

यदि पानीको श्रोत जनावर हिँड्ने वा जनावरले
पानी खाने ठाऊ भए पानी उमालेर खाऔं ।

यदि खाने समयमा पानी खाएमा यसले हाम्रो
पेटलाई राम्रोसँग आवश्यक कार्य गर्न दिदैन
। अतः खाना खान केहि समय अघि नै पानी
पिउने वानी बसालौं र खाना खाएको एक
घण्टा पछि मात्र पानी पीउने गरौं ।

डक्टर पानी

हाम्रो शरिर
७०%

पानी हो

डक्टर सूर्यको प्रकाश

दैनिक ३० देखि ४५ मिनेट सूर्यको प्रकाशमा
बस्न विशेषज्ञहरुले सुझाव दिएका छन् ।

तर यी कुरामा ध्यान पुऱ्याउनु होला

- पानी प्रयाप्त पिउनुहोस् ।
- तेलको प्रयोग कम गर्नुहोस तथा
चकलेट तथा अन्य गुलियो खानेकुरा
कम गर्नुहोस, यसले रक्त संचारमा
सहयोग पुऱ्याउछ ।
- हल्का (पातलो) लुगा लगाउनुहोस ।

सूर्यको प्रकाश

- ब्याकटेरीया तथा किटाणु नष्ट गर्दछ
- छालामा भिटामिन डी बनाउछ
- हाम्रो मुटु तथा शरिर स्वस्थ बनाइ हामीलाई खुसी

राख्दछ ।

- रातमा मिठो निद्रा सुत्न सकिन्छ ।

डक्टर संयम

संयम भनेको के हो

- ▲ शरिरलाई हानि गर्ने तथा राम्रो स्वाद भएको, राम्रो वासना भएको तथा हेर्दा पनि राम्रो देखिने हानिकारक वर्गका खानेकुरा त्याग्नु ।
- ▲ ती वर्गका खाना रोज्नु जसको अत्याधिक प्रयोगले पनि हाम्रो शरिरलाई कुनै समस्या नपुऱ्याउन ।

डक्टर स्वच्छ हावा

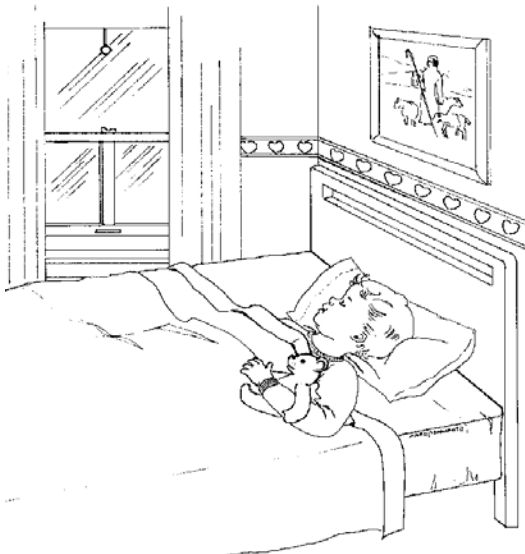

हामी खाना नखाई हप्तौ सम्म बाचन सक्छौ,
पानी विना दिनौसम्म बाचन सक्छौ तर हावा
विना केहि मिनेट मात्र बाचन सक्छौ ।

- ❖ धुम्रपानले हावा दुसित पार्दछ ।
- ❖ स्वच्छ हावा भित्र आउनलाई कोठाको
झ्यालहरु खुलै राखौ ।
- ❖ घरको छेउमा रहेका फोहोर सफा गरौ ।
- ❖ घरको छेउमा पानी जम्न नदेऔ ।

**बाहिरको हावा
सफा र स्वच्छ हुन्छ**

घुम्ने, खेल्ने वा गफ गर्ने जस्ता
क्रियाकलापले राती ढिलासम्म जाग्ने
नगरौं ।

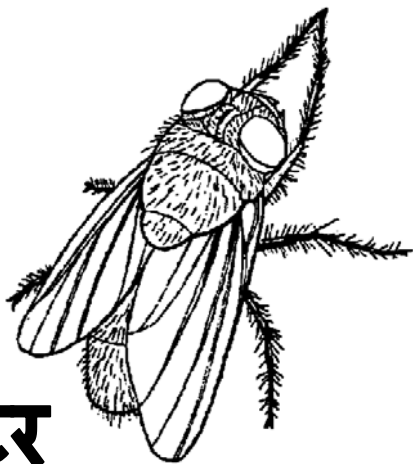

डक्टर
आराम

उत्कृस्त निद्रा

- मध्य रात १२ बजे भन्दा पहिलेको निद्रा उत्कृस्त मानिन्छ । अतः छिटै सुत्ने गरौं ।
- खाना खाएको ३ घण्टाभित्र नसुतौं, यसले पेटले गर्ने पाचन प्रणालीमा बाधा पुऱ्याउँछ ।
- यसले दिमाग स्वच्छ राखी स्कूल तथा काममा ध्यान पुऱ्याई, सिक्न तथा राम्रो व्याभार राख्न सहयोग गर्छ ।

हामीले किटाणुहरुलाई र
ब्याक्टेरियाहरु नदेखेता पनि तिनीहरु
उपस्थित हुन्छन् ।

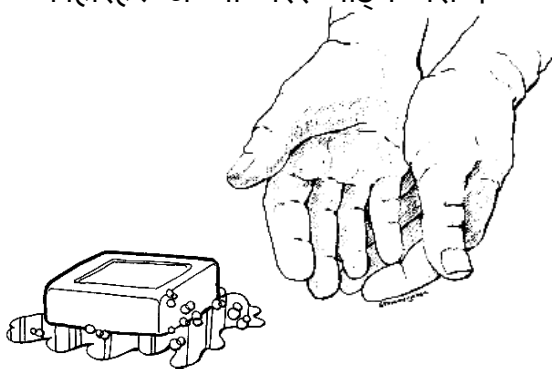
डक्टर

सरसफाई

असल बानी

- प्रत्यक घरमा शौचालय हुनुपर्छ ।
- शौचालयको प्रयोग पछि साबुनले हात धुनु पर्छ ।
- जनावरलाई छोएपछि हात धुने गरौं ।
- उब्रिएका खाना निच्छित ठाउँमा फालौं ।
- खोकने समयमा हातले मुख छौपाँ ।
- फोहोरहरु जम्मा गरेर गाड्ने गरौं ।

डक्टर
परमेश्वरमा
विश्वास

परमेश्वरले हामीलाई माया गर्नुहुन्छ, उहाँ
हामी सधैँ स्वच्छ र खुशी भएको चाहनुहुन्छ।

परमेश्वरले हामीलाई बचाउनुहुन्छ।

परमेश्वरले हामीलाई चँगाई गर्नुहुन्छ ।

परमेश्वरले हामीलाई आराम दिनुहुन्छ ।

“परमप्रभु विगत समयमा हामीकहाँ यसो
भन्दै देखा पर्नुभयो: सधैँभरि रहने प्रेमले
मैले तँलाई प्रेम गरेको छु । मैले तँलाई
दया गरी खिँचेको छु ।”

यर्मिया ३१:३